

ARVAA KUKA?

Ohjeistus opettajalle

Vuosiluokka: 7-9 lk

Tavoite: lajien tunnistaminen, ympäristötietous

Tarvikkeet: eläinlajilista, hattu, monisteet, tietokoneet,

Opettajan ohjeet:

- Katso eläinpuiston ajankohtainen lajisto osoitteesta <https://ranuaresort.com/elainpuisto/elaimet/>
 - o Kirjoita lajinimet omille papereilleen ja laita ne arvontaa varten hattuun.
 - o Voit valita arvottavaksi kaikki lajit, tai valita tiettyjä.
 - o Huomioi, että osa eläimistä on yöaktiivisia ja ovat sen tai esim. sään tai muiden syiden vuoksi ajoittain piilossa. Tämä ei kuitenkaan haittaa tehtävän tekemistä. Eläimen hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että sillä on mahdollisuus valita missä ja miten viettää aikaansa.
 - o Katso kartasta, ettei ryhmille tule lajeja, joiden aitaukset eläintarhassa ovat lähekkäin.
- Tehtävä on kolmiosainen; ”tutustutaan lajiin” tehdään koulussa ennen eläinpuistossa vierailua. ”Livenä nähtyä” tehdään vierailulla Ranuan eläinpuistossa. ”Pelataan” tehdään koulussa puistovierailun jälkeen.
- Jaa luokka 2-3 hengen ryhmiin
- Tee lajien arvaamisesta kisa; Ryhmä saa oikeasta lajin arvauksesta pisteen. Mikä ryhmä saa eniten pisteitä? Ehkä voittajalle jokin palkinto kannustimeksi?
- Voit tämän jälkeen kerätä arvauspaperit talteen ja laskea keskiarvon → tulos antaa viitteitä tehtävän ja eläinpuistovierailun onnistumisesta.

Jaa seuraavilla sivuilla olevat tehtävöohjeistukset kullekin ryhmälle.

ARVAA KUKA?

Tehtävänne on perehtyä yhteen Ranuan eläinpuistossa esiintyvään lajiin. Tehtävä on kolmiosainen.

1. Etsikää oppitunnilla tietoa lajista.
2. Vierailkaa eläinpuistossa tarkkailemassa eläintä ja havainnoimassa sen aitausta.
3. Valmistakaa esitys, jossa kerrotte lajin ominaisuuksista, elinympäristöstä ja käyttäytymisestä. Esittäkää esityksen alussa kolme vihjettä, joista muut ryhmät arvaavat lajin. Kannattaa siis eläinpuistossa tutustua myös muihin lajeihin huolella!

Tutustutaan lajiin

1. Valitkaa hatusta eläinlaji ryhmällemme. Älkää paljastako lajia toisille!
2. Keskustelkaa, mitä ajatuksia laji teissä herättää. Kirjoittakaa parilla sanalla.

3. Tutustukaa lajiin tarkemmin. Hakekaa tietoa netistä (esim. ranuaresort.com, luontoportti.com)
 - a. Millaisessa elinympäristössä laji elää?

- b. Mitä se syö, miten hankkii ruuan?

- c. Millaiset sosiaaliset suhteet sillä on toisiin lajitovereihin?

- d. Miten eläin on sopeutunut elinympäristöönsä? Tutkikaa eläimen väriä ja turkkia tai höyheniä, ruumiinosia, sekä käyttäytymistä. Kirjoittakaa ylös ominaisuus, sekä miten eläin hyötyy siitä (esim. isot jalat, nopeampi liikkumaan hangella).

e. Mikä merkitys lajilla on ekosysteemissä?

f. Mikä on lajin tieteellinen nimi?

g. Selvittäkää lajin uhanalaisuusluokitus (<https://www.iucnredlist.org/>) sekä nykyinen populaation kehityssuunta.

Uhanalaisuusluokitukset

h. Mitä uhkia lajilla on?

i. Miten lajin säilymistä tulevaisuudessa voidaan auttaa? Keksikää jokin konkreettinen keino.

j. Mitä muuta mielenkiintoista opitte lajista? (knoppitieto, hauskat faktat...)

ARVAA KUKA?

Liveinä nähtyä

1. Kulkekaa oman ryhmän kesken eläinlajinne luo. Katsokaa, että muut ryhmät eivät näe teitä lajin luona.
2. Tarkkailkaa eläintä ja kiinnittäkää huomio seuraaviin asioihin.
 - a. Missä eläin on? Jos ette näe sitä, missä arvelette sen olevan?

- b. Tarkkailkaa eläintä hiljaa ja rauhallisesti 10 minuutin ajan (myös piilossa olevaa). Jos eläimiä on useampia, valitkaa yksi eläin ja tarkkailkaa sitä. Ympyröikää kaikki sanat, joita näette sen tekemässä:

lepää, nukkuu, kävelee, juoksee, kiipeää, lentää, kaivaa, ui, juo, syö, piilottaa ruokaa, ulostaa tai virtsaa, hoitaa turkkia/höyheniä, leikkii, kommunikoi lajitoverin kanssa, käyttäytyy aggressiivisesti, äänтелеe, piiloutuu, tekee pesää, parittelee, hoitaa jälkeläistään, haistelee

mitä muuta?

- c. Muistelkaa, miten tutkimanne eläin käyttäytyy luonnossa, ja katselkaa eläimen aitausta. Mitä muuta vierailija voi nähdä kyseisen lajin edustajan tekemässä?

- d. Ottakaa eläimestä kuva ja video. Jos ette näe eläintä, ottakaa kuva siitä missä oletatte sen olevan. Pohtikaa myös, mistä syistä eläin voisi piiloutua.

ARVAA KUKA?

Pelataan!

1. Valmistelkaa PowerPoint esitys, jonka alussa kerrotte lajista kolme vihjettä, joiden perusteella muut arvaavat mistä lajista on kyse. Esitelkää sitten lajin elinympäristöä, käyttäytymistä ja uhkia oppimanne tiedon sekä tekemienne havaintojen perusteella.
2. Kertokaa mitä havaitsite eläinpuistossa lajia tarkkaillessanne.
3. Lisätkää esitykseen ottamianne valokuvia ja videoita, joiden avulla voitte selittää esim. eläimen käyttäytymisestä tai ruumiinmuodon merkityksiä.
4. Esitysten aika! Aloittakaa vihjeillä. Kun jokainen ryhmä on kirjannut arvauksensa paperille, voitte jatkaa esitystä paljastamalla, mistä lajista on kyse.
5. Arvatkaa muiden ryhmien lajit!

